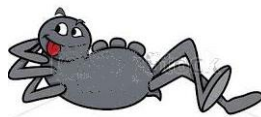

Pavučí pracovný list pre teba

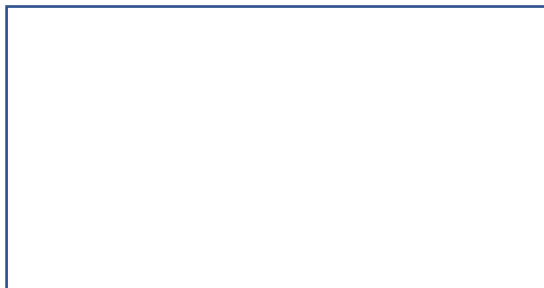

Meno.....

V podstate má pred pavúkmi obavy skoro každý človek. Niektorí z nich majú fóbiu, iní ich chovajú doma v teráriu. No napriek tomu, majú pevne miesto v prírode a bez nich by sa celý krehký život hmyzu doslova zrútil. Práve oni udržiavajú rovnováhu vo svete hmyzu. Ich význam tkvie v tom, že sú to tvory, ktoré udržiavajú v prírode poriadok. Živia sa predovšetkým muchami, voškami, kobylkami, ploščicami, húsenicami, motýľmi, roztočmi a ďalším hmyzom. Tiež pavúky slúžia ako potrava pre iných prospešných dravcov, tiež pre vtáky a jašterice.

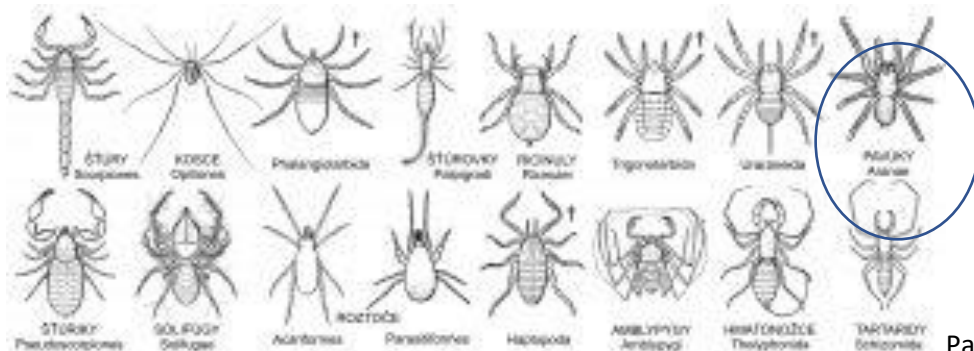

Nakresli tu svojho pavúčka

Pavúky sú **článkonožce**, ktoré sa vyskytujú na každom kontinente okrem Antarktídy. Doteraz je známych viac ako 46 tisíc druhov, pričom na Slovensku žije približne tisíc druhov. Patria tu napríklad plachtárky, strehúň (najväčší pavúk v SR), pradiarka (jedovatá, pre citlivých ľudí nebezpečná), pavúk vodný,

Pavúky patria do skupiny pavúkovcov. Medzi pavúkovce patria okrem iného roztoč, hmatonožce, aj známejšie kosce či ščúry. Pavúkovce sú tvory s telom rozdeleným na predný a zadný telový oddiel (hlavohruď a bruško). Počet kráčavých nôh je pri každom súčasnom pavúkovcovi rovnaký – je to osem končatín.

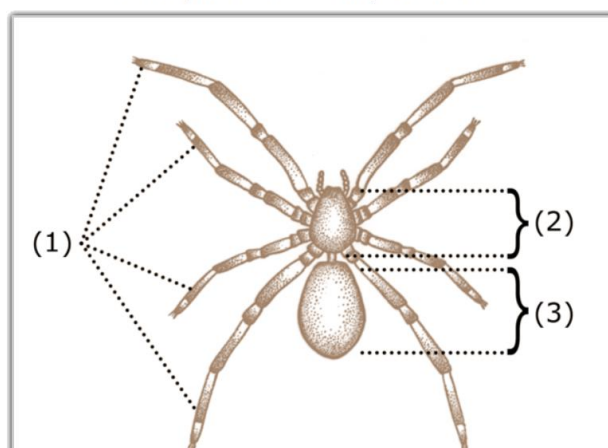

Pavúkovce (v kruhu

Pavúky)

Vonkajšia stavba tela pavúkov:

1. článkované končatiny
2. hlavohruď
3. bruško

KRIŽIAK OBYČAJNÝ

- Patrí medzi bezstavovce. Je to pavúk.
- Je to náš najznámejší druh pavúka.
- Jeho telo tvorí hlavohruď (hlava spojená s hrudou) a bruško.
- Na vrchnej strane bruška má päť a viac svetlých škvŕn, ktoré vytvárajú kríž. Podľa nich dostal križiak svoje pomenovanie.
- Na hlavohrudi má osem očí a klepietka so žľazou, ktorá obsahuje jed. Tá mu slúži na omráčenie koristi.
- Má štyri páry nôh a jeden pár hmatadiel.
- Na konci bruška má snovacie bradavice. Z nich vytláča tekutinu, ktorá na vzduchu tuhne. Z tejto stuhnutej tekutiny si križiak spriada vlákna na pavučinu.
- Je to hmyzožravec. Živí sa najmä lietajúcim hmyzom, napríklad motýľmi, osami, muchami, ktoré loví do sietí zhotovených na chytanie koristi.

Križiak obyčajný- pikošky

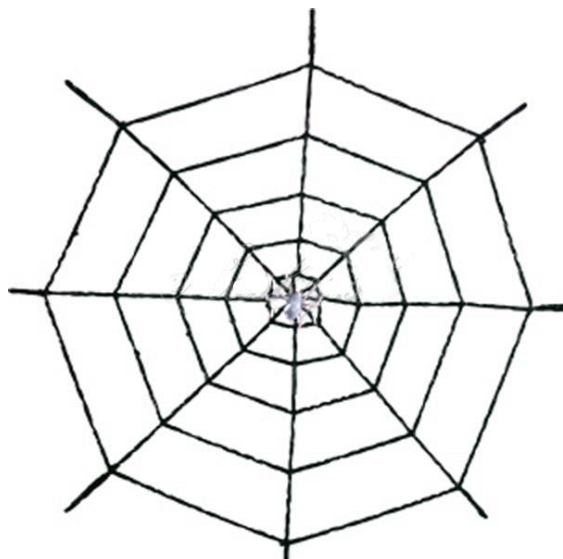
Je to najznámejší a veľmi rozšírený pavúk na Slovensku. Obýva najmä lesy a záhrady. Robí si okrúhle siete na kríkoch, stromoch a medzi vyššími bylinami. Živí sa hmyzom. Samec meria 5 – 9 mm, samička 10 – 20 mm. Mláďatá sa liahnu z kokónov v máji. Zhruba dva a trikrát za sezónu sa zvlieka, čo však závisí aj od dostatku potravy. V tom čase je zraniteľný, nebuduje sieť, ukrýva sa. Samček (menší ako samička) po poslednom zvliekaní prestáva stavať sieť a odchádza hľadať samičku. Keď samček narazí na sieť nejakej samičky, postaví si v jej susedstve svoju pavučinu. Určité obdobie trávi jemným brnkaním na spoločné vlákno oboch sietí.

Čo robiť, ak by vás uhryzol pavúčik

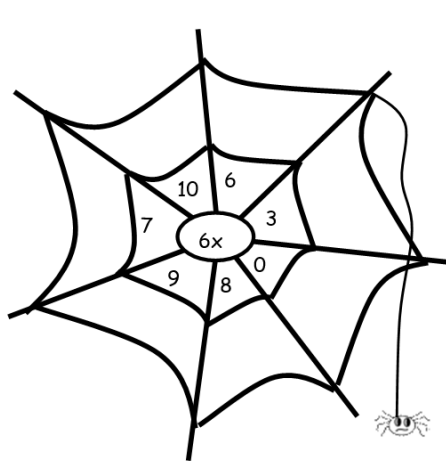
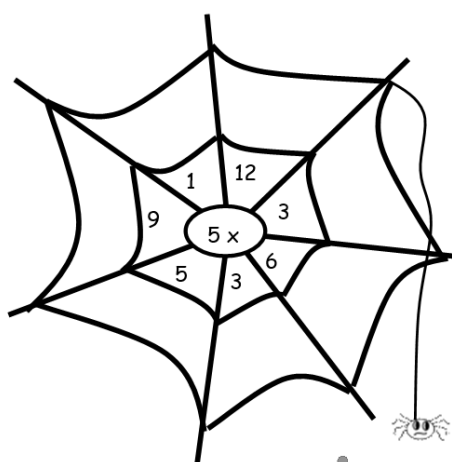
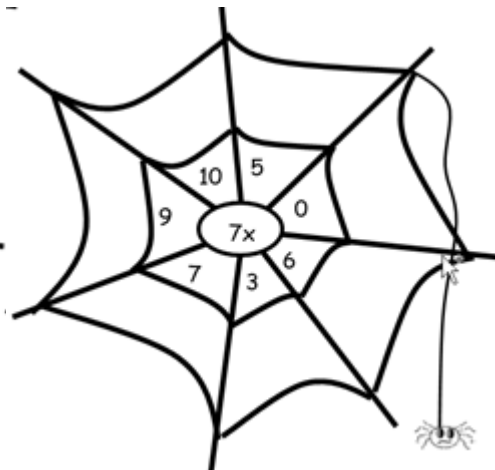
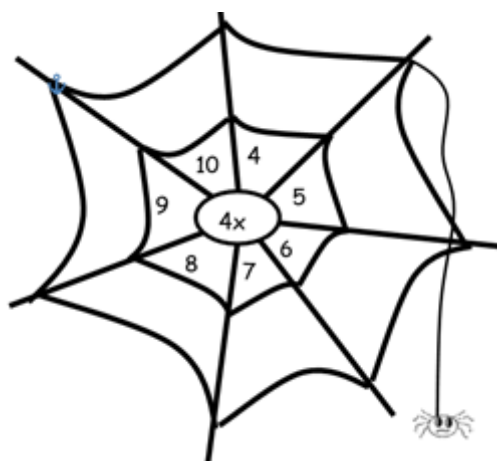
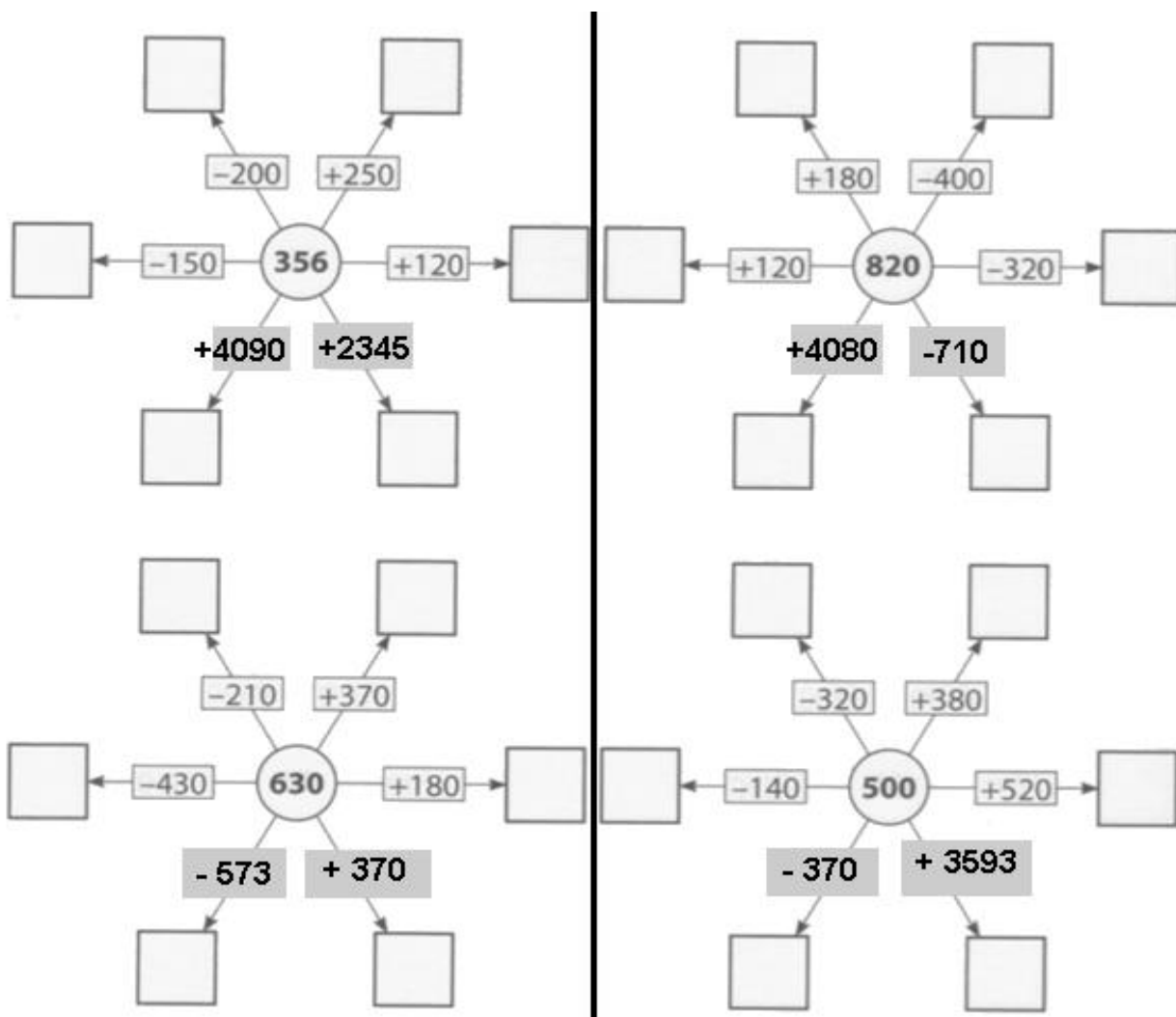
Miesto vpichu vydezinfikujte a schlad'te. Pavúka odfoťte mobilom. Miesto vpichu si tiež odfoťte, napíšte si dátum, ako k uhryznutiu došlo, opíšte priebeh po uhryznutí. Všetky tieto údaje pomôžu lekárovi, ak by ste mali nezvyklú reakciu kože.

(Väčšie druhy pavúkov, ktoré nás môžu uhryznúť, mávajú ale slabý jed bez ďalších následkov. Tie so silnejším jedom sú zase vzácne, žijú skryto, neprichádzame s nimi skoro vôbec do kontaktu.)

Skús narysovať pomocou pravítka sieť pavúka

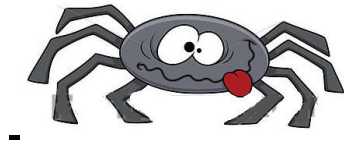

Matematické pavúčky pre teba:

Pavúčikové čítanie pre teba:

Úryvok z knihy **Kde pavúky tkajú cukrovú vatu**, je to príbeh **malej bosorky Dominiky**, ktorá sa z kvetinarstva dostala do rodiny Miška, Lucky a ich psa Dony. Keď všetci odídu z domu, pred Dominikinými očami oživa svet odložených vecí: svet šálky bez uška, okuliarov, z ktorých vypadlo sklo, topánkových šnúrok, kúzelníckej paličky, pokazeného budíka a mnohých iných vecí. V tejto rodine žije dokonca pavúk zaľúbený do muchy.

Marta Hlušiková Čo sa môže stať, keď sa zaľúbi pavúk

Moja metla dopredu počula také veci, ako že o chvíľu zazvoní telefón a podobne. Ani s rodinou, v ktorej bývam ako rodinný talizman, to nie je až také zlé. Ale je tu nuda, že až. Tak veľmi zívam, že sa bojím, aby som si neprehltla hlavu. Už sa mi to raz stalo. Len skúste lietat s prehltnutou hlavou! Moja metla mala vtedy čo robiť. Lietala som tak bezhlavo a rýchlo, že som predbehla vlastný nos. Hneď som sa musela vyzívať naspäť, aby som si náhodou neušla celá. Musím niečo urobiť. Au! Čosi ma chytilo za nohu! Malíčkom som zachytila pavúčiu sieť!

- Páči sa ti môj dom? – zacilingal mi pri uchu akýsi pavúk.
- Páči. Aj ty sa mi páčiš, lebo cilingáš. V kvetinarstve, kde som ešte včera visela, všetky pavúky len zlostne prskali.
- Keď dotkám svoj najnovší dom, vždy cilingám. Obyčajne robím len tik tak alebo cik cak. Pri tkaní, vieš? Keď robím tik tak, súkam hrubšie pavučiny, a keď počuješ cik cak, vtedy ozdobujem pavučinu maličkými mašličkami.
- To musíš?
- Nemusím, ale chcem.
- A prečo chceš?
- Vidiš ten roh oproti pri okne? Tam býva ona... – vzdychol si pavúk a už si ma ani nevšimol. Až mi nohu ofukovalo, tak rýchlo prilepoval mašličky na svoj ľahučký palác. Keď mal domček hotový, stalo sa čosi strašné: letela okolo obrovská mucha a hups! rovno do domčeka.
- Veď mu zničí celý domček! – vravím metle, ale tá sa len smeje.
- Vôbec ničomu nerozumieš, - krúti hlavou.
- Akože nerozumiem? Veď mu zničí vymašličkovaný domček a okrem toho sama zahynie! A tu som stratila reč: v strede pavučiny si spokojne sedela mucha, okolo nej pobehoval zaľúbený pavúk a práve pre ňu súkal tú najkrajšiu mašličkovú svadobnú kyticu!
- Nevravela som, že nerozumieš? – chichotala sa metla a ja by som jej najradšej prisadla krk. Teda takto je to s muchami a pavúkmi naozaj!

Napiš, ako by mohol požiadať muchu o ruku. Skús použiť priamu reč!

.....

.....

.....

.....

.....